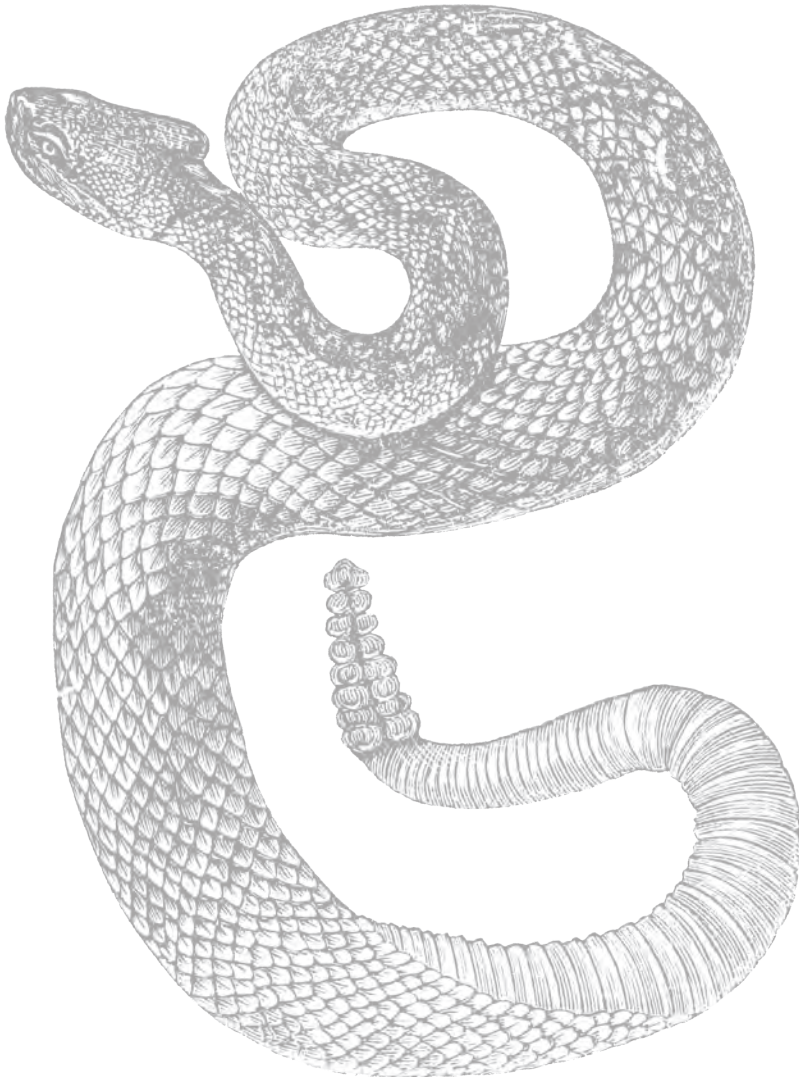

LITTERATURA
Serpentium

JAARGANG 32

NUMMER 3

EUROPESE SLAGENVERENIGING - EUROPEAN SNAKE SOCIETY

INHOUDSOPGAVE / CONTENTS

■ ARTIKELEN

Pythons zelf hun eieren laten uitbroeden 117
Gerard de Kock

'Ecosave': een moderne en werkzaam eerstehulpmiddel bij een slangenbeet 121
Claudio Bagnoli.

Vervelcyclus van een reuzenslang (*Boa constrictor*) 6. Doorbloeding van de huid 136
A.A. Verveen

■ RUBRIEKEN

Voorwoord 115

Boekbespreking 156
Dieter Hirschhorn and Bernd Skubowius, *Bullennattern, Gophernattern, Kiefernattern. Die Gattung Pituophis*
Jan-Cor Jacobs

■ ARTICLES

Pythons incubating their own eggs 117
Gerard de Kock

'Ecosave': a modern and efficacious first-aid treatment for snakebite 121
Claudio Bagnoli.

Ecdysis cycle of a giant snake (*Boa constrictor*) 6. Dermal blood flow. 136
A.A. Verveen

■ COLUMNS

Preface 115

Book review 156
Dieter Hirschhorn and Bernd Skubowius, *Bullennattern, Gophernattern, Kiefernattern. Die Gattung Pituophis*
Jan-Cor Jacobs

VOORWOORD

‘Een slechte en een goede mededeling’, mailde collega-redacteur Dieter Vancraeynest mij enkele maanden geleden. Het slechte nieuws was, dat hij zich tot zijn spijt genoodzaakt zag om te stoppen met zijn redacteurschap van *Litteratura Serpentina*. Dat was even slikken voor me, want al ruim zes jaar was Dieter, samen met de andere redactiemedewerkers, een deskundig en toegewijd plechtanker voor me. Een aflevering van ons tijdschrift persklaar maken, is geen sinecure en het was fijn om die klus telkens met Dieter te kunnen klaren. Maar een drukke baan en een jong gezin - of misschien moet de volgorde wel omgedraaid worden - bleken niet langer te combineren te zijn met het periodiek eveneens tijdrovende redactiewerk. Ik heb inmiddels op gepaste wijze afscheid van Dieter genomen, maar ik wil ook op deze plaats mijn erkentelijkheid betuigen voor zijn vakkundigheid, collegialiteit en werklust gedurende al die jaren dat we zo prettige hebben samengewerkt.

Tegelijk met dit slechte nieuws mailde Dieter me ook meteen een goed bericht: hij had al een opvolger, en zeer tot mijn genoegen is Tom Hellebuyck ingegaan op mijn verzoek de vacature op te vullen. Daarmee is de redactie verrijkt met een deskundige, gepromoveerde dierenarts met een voorliefde voor reptielen, in het bijzonder voor slangen. Tom is werkzaam aan de Universiteit van Gent, België, op wat in het Engels zo welluidend heet: the Department of Pathology, Bacteriology and Avian diseases Division of Poultry, Exotic Companion and Laboratory animals Faculty of Veterinary Medicine. Tom leest *Litteratura Serpentina* al sinds jaren. Hij heeft zich al energiek op het redactiewerk gestort. Ik verheug me op een langdurige samenwerking met hem.

Nog een zaak van een andere orde. U hebt in eerdere afleveringen van *Litteratura Serpentina* kunnen lezen dat de redactie de ambitie heeft om boeken uit te geven. Binnenkort komen de eerste drie delen uit van de serie die we *Herpetologische Bundels* hebben gedoopt. Deel 1 bevat een twintigtal artikelen van mijn hand over cultuurhistorische bijzonderheden van slangen. Over *Adders onder het gras! Over slangen in mythen en verhalen* hebt u wellicht al per mail informatie ontvangen van de penningmeester. Ook deel 2 en 3 staan op het punt van verschijnen, en bevatten tientallen artikelen op het gebied van ziekten en gezondheid van slangen zoals die in de jaargangen 1 t/m 25 van *Litteratura Serpentina* zijn verschenen. Ook deze boeken zijn mooi opgemaakt, tellen samen honderden pagina's en zijn rijk geïllustreerd. De voortgang van dit project publiceren we op de website van de vereniging.

Tot slot hoop ik dat ook deze aflevering van *Litteratura Serpentina* weer aan uw verwachtingen voldoet. Auteurs, vertalers en redactie hebben er in geval weer met plezier aan gewerkt.

Marcel van der Voort

FORWORD

‘Some sad and some good news’, is what co-editor Dieter Vancraeynest informed me on a couple of months ago. The sad news involved putting a halt to his work as editor for *Litteratura Serpentina* and this to his own regret. I have to admit that this news came as quite a shock to me, taking into account the skilled and highly devoted task Dieter was fulfilling together with the other members of the editorial staff during a six year period. Delivering a fully completed issue is always putting ourselves to the test, but I sincerely enjoyed being able to manish this together with Dieter. A time-consuming job and a young family - or should this be the other way around - did no longer enable him to fulfill the periodical and time-consuming editorial work. Nevertheless, I would like to put forward my sincere appreciation towards Dieters’ skilled approach and good fellowship during all the years that he was committed to his work as editor.

This rather sad news, however, was accompanied by good news: Dieter immediately put forward someone to take over. To my delight the replacer he put forward, Tom Hellebuyck, agreed on the proposal to apply to the job. And so, a new member was added to the editorial board. Tom Hellebuyck is a veterinarian with a PhD degree and a long-lasting passion for reptilians, especially snakes. Tom works as a veterinarian at the Ghent University at the Department of Pathology, Bacteriology and Avian diseases Division of Poultry, Exotic Companion and Laboratory animals, Faculty of Veterinary Medicine. Tom has been reading *Litteratura Serpentina* for several decades and is already highly committed to his new task. I’m looking forward to a long-lasting and thorough collaboration.

To finish, I would like to address a completely different topic. In the previous editions of *Litteratura Serpentina* the reader was informed on our intentions to publish some books. In short notice, the first three issues of a series of books, entitled *Herpetological Volumes*, will be ready for supply. Part 1 will consist of approximately twenty personally written publications on cultural-historical topics on snakes. Concerning *Vipers under the grass! About snakes in myths and stories* you presumably already received some information in an e-mail from the treasurer. Part 2 and 3 of this series will soon be published and consist of a collection of dozens of articles dealing with diseases and healthcare in snakes as published in volumes 1 to 25 of *Litteratura Serpentina*. These richly illustrated books again present hundreds of very interesting pages. Our members will be kept informed on the progress of this project through the website of *Litteratura Serpentina*.

Authors, translators and the editorial board again joined forces with the usual enthusiasm to provide you with the current issue of *Litteratura Serpentina*, hoping that it will meet your expectations.

Marcel van der Voort

ESV-UITGAVEN

ESS-EDITIONS

ESV-uitgaven

In de serie *Herpetologische Bundels* is als deel 1 verschenen: Marcel van der Voort, *Adders onder het gras! Over slangen in mythen en verhalen*. Een bloemlezing van cultuurhistorische artikelen zoals in de jaargangen 13 t/m 31 in *Litteratura Serpentina* zijn verschenen. € 17,50.

Binnen Nederland te bestellen door € 19,45 over te maken op Postbankrekening 4438855 van de penningmeester van de Europese Slangenvereniging te Brunsum, onder vermelding van 'Adders onder het gras'. U krijgt uw exemplaar dan toegestuurd.

ESS-editions

Published as volume 1 in the series *Herpetological Volumes*: Marcel van der Voort, *There's a snake in the grass! About snakes in myths and stories*. It contains an anthology of articles by Marcel van der Voort, as they were published in *Litteratura Serpentina*, the magazine of the European Snake Society, between 1988 and 2011.

Please contact the treasurer to order a copy:
treasurer@snakesociety.nl.

In voorbereiding

Herpetologische Bundels deel 2:
Ziekte en gezondheid bij slangen, deel 1. Een bloemlezing van 'medische' artikelen uit de jaargangen 1 t/m 10 van *Litteratura Serpentina*.

Herpetologische Bundels deel 3:
Ziekte en gezondheid bij slangen, deel 2. Een bloemlezing van 'medische' artikelen uit de jaargangen 12 t/m 25 van *Litteratura Serpentina*.

Herpetologische Bundels deel 4:
Ron Bronckers, *Addervangers!* (werktitel)
Bundeling van artikelen over Franse, Engelse en Amerikaanse slangenvangers aan de hand van zeldzaam beeldmateriaal.